

Ed.

45. Frumvarp til laga

[43. mál]

um breyting á lögum um almannatryggingar, nr. 40 30. apríl 1963.

Flm.: Alfreð Gíslason.

1. gr.

Aftan við staflið g í 49. gr. laganna kemur nýr stafliður, þannig:

h. Tannlækningar að $\frac{3}{4}$ hlutum, þegar þær teljast bein heilsufarsleg nauðsyn, og skal setja um það nánari ákvæði í reglugerð.

Orðin „svo og greiðslu fyrir tannlækningar“ í síðustu málsgrein sömu greinar falla niður.

2. gr.

Fyrsti málsliður 51. gr. laganna orðast svo:

Leita skal staðfestingar Tryggingastofnunar ríkisins á samningum, sem sjúkrasamlög gera við lækna, tannlækna, lyfjabúðir og sjúkrahús um greiðslur til fullnægingar ákvæðum 49. gr.

Fyrsti málsliður 2. málsg. 51. gr. orðast þannig:

Náist ekki samkomulag við lækna eða tannlækna, skal gerðardómur ákveða samningskjörin.

Í stað orðanna „samkvæmt 49. gr. b og c“ á tveim stöðum síðar í 51. gr. kemur: samkvæmt 49. gr. b, c og h.

3. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1967.

Greinargerð.

Í lagafrumvarpi þessu er gert ráð fyrir, að tannlæknishjálpi skuli vera meðal þeirra réttinda, sem sjúkrasamlagsmenn njóta. Ákvæði um þetta hefur áður verið lögfest hér, en kom aldrei til framkvæmda. Í lögum um almannatryggingar 1946 segir svo í 79. gr.: „Hlutverk lækningastöðva er að veita, hver í sínu umdæmi, almenna og sérfræðilega læknishjálpi sjúklingum utan sjúkrahúsa, þar með taldar tannlækningar, svo og nuddlækningar og fæðingarhjálp.“ Síðar í sömu lögum (85. gr.) er ákveðið, að Tryggingastofnuninni sé heimilt að greiða kostnað við tannlækningar eingöngu vegna þeirra, sem eru innan 18 ára aldurs, og að þessi læknishjálpi skuli ekki veitt umfram beina heilsufarslega nauðsyn.

Það var sem sagt horfið frá framkvæmd þessa lagaákvæðis, og í gildandi lögum um almannatryggingar finnst einungis marklítill heimild, sem er orðuð svo: „Í samþykktum samlaga er heimilt að ákveða viðtækari hjálpi vegna veikinda, svo og greiðslu fyrir tannlækningar.“ Þessa heimild hafa sjúkrasamlög ekki notfært sér og litlar horfur á, að þau muni gera það.

Löggjöf um sjúkratryggingar er áfátt að verulegu leyti, ef í hana vantar skylduákvæði um tannlækningar, svo veigamikill þáttur er tannvernd og tannlæknishjálpi í almennri heilsugæzlu nútímans. Um þetta verður vart deilt, enda hafa þær þjóðir, sem við fullkomnast tryggingakerfi búa, þegar fyrir löngu tekið tannlækningar inn í sjúkralöggjöf sína.

Fyrir 20 árum bentu tveir tryggingafróðir menn, þeir Jón Blöndal og Jóhann Sæmundsson, á nauðsyn þess, að tryggingarnar sæju hinum tryggðu fyrir tannlæknishjálpi. Þetta er enn ekki orðið að veruleika hér, og er þó nauðsynin ekki minni en fyrir 20 árum og raunar hverjum manni auðsærri nú. Ástæðan til þessa seinlætis er að öllum líkindum fjárhagslegs eðlis eingöngu, og ef svo er, þá er afsökunin harla léttvæg, því að sannarlega verður heilsan aldrei virt til fjár.

Það er alkunna, að efnahagur ræður nokkuð um, hve fljótt menn leita tannlækni. Fátækt fólk gengur lengur með tannskemmdir, án þess að leita lækni, en þeir, sem betur eru efnu búnir. Slíkt er ekki í anda almannatrygginga, og ber að leiðrétta það með viðeigandi ákvæðum í sjúkralöggjöf.

Samkvæmt frumvarpinu skulu sjúkrasamlög sjá hinum tryggðu fyrir tannlæknishjálpi að $\frac{3}{4}$ kostnaðar. Undanskildar eru þó vissar aðgerðir, sem ekki teljast bein heilsufarsleg nauðsyn, svo sem tannfyllingar með gulli og fegrunaraðgerðir. Greiðslutaxti skal ákveðinn með samningum við stéttarsamtök tannlækna, og takist samningar ekki, skal með mál farið á sama hátt og um lækna væri að ræða. Rétt þykir, að Tryggingastofnuninni og sjúkrasamlögunum gefist tómi til undirbúnings þeirrar breytingar, sem af samþykkt frumvarpsins leiðir, og því er svo ákveðið, að lög um tannlæknishjálpi öðlist ekki gildi fyrr en 1. janúar 1967.